

1 Armoedebestrijding en gelijke kansen

Armoede is een onrecht en geen keuze. Daarom is de strijd tegen armoede voor sp.a Leuven een absolute beleidsprioriteit. Alle opportuniteiten die de stad in handen heeft om de strijd tegen armoede aan te gaan, moeten we benutten. In de armoedebestrijding is een integrale aanpak fundamenteel. We gaan voor een ambitieus armoedebestrijdingsplan gebaseerd op een permanente monitoring in de wijken.

Mensen in armoede willen we extra kansen geven zodat ze maatschappelijk kunnen participeren: dit doen we door mensen sterker te maken, en door extra in te zetten op wie de weg even kwijt is of dreigt af te haken van de dienst- en hulpverlening. Armoedebestrijding, en de aanpak van kinderarmoede in het bijzonder, is een prioriteit in het beleid en daarom voorzien we ruimte in de begroting. Elke euro die we investeren om armoede te vermijden, verdient zich later vele malen terug. De aanpak van kinderarmoede gaat ook samen met een sterk gezinsbeleid.

1.1 Huisvesting

Kunnen beschikken over een betaalbare, kwaliteitsvolle woning maakt een groot verschil in het leven van mensen in armoede. De wachtlijsten voor een sociale woning zijn te lang. Er zijn ook dak- en thuislozen in Leuven waar we aandacht voor moeten hebben.

1. We ontwikkelen meer sociale woningen, ook in samenwerking met de buurgemeenten. Dit kan door gronden en panden te verwerven met het oog op de ontwikkeling van gemengde projecten.
2. We verplichten projectontwikkelaars van grote projecten meer een groter aandeel betaalbare en sociale woningen te voorzien. Hiervoor is in de eerste plaats een decretaal kader nodig.
3. We versterken het sociaal verhuurkantoor van SPIT om zo meer woningen van de particuliere woonmarkt sociaal te verhuren. We willen meer particulieren (bv. mensen met een groot huis waarin enkele kamers niet gebruikt worden) overtuigen om kamers ter beschikking te stellen.
4. We bouwen een stadspatrimonium van huurwoningen uit, door het opkopen van woningen waar nu kamers zijn of het voorzien van kamers in grotere gebouwen die leegstaan, mogelijks ook i.s.m. KU Leuven. We voorzien modulaire bouwprojecten die flexibel aan de noden van de veranderende doelgroepen voldoen. Het aanbod moet groot genoeg zijn om te vermijden dat er wachtlijsten komen.
5. We versterken het Woonanker en breiden het team uit. Het Woonanker is een gezamenlijk project van Stad, CAW Oost-Brabant en OCMW Leuven en biedt ondersteuning aan mensen die moeilijkheden ondervinden om op zoek te gaan naar een geschikte huurwoning, van senioren over gezinnen tot vluchtelingen. Het Woonanker biedt hen concrete hulp: gericht leren zoeken op het internet, de rechten én plichten kennen, hoe een positief en eerlijk contact leggen met een huiseigenaar of immokantoor of hen vergezellen bij de bezichtiging van een woning.
6. We openen wooninfopunten in de wijken. (bvb station Wijnmaal, Lokale DienstenCentra): niet alleen over wonen, maar info over alle aanbod (cfr. wegwijzer). In deze punten kan men info krijgen over sociale huisvesting (Sociaal Verhuurkantoor SPIT, Dijledal, SWAL, OCMW) en de samenwerking met het Woonanker.
7. We intensifiëren de woonbegeleiding en de coaching in de zoektocht naar een woning. Hierbij wordt de samenwerking tussen het Woonanker en het OCMW versterkt.
8. Praktijktesten op de woningmarkt onderzoeken om discriminatie te bestrijden, bvb ook van OCMW-klanten.
9. De Woonraad moet representatief blijven en op zoek gaan naar nieuwe partners.

10. We blijven huisjesmelkers aanpakken door gerichte controles. Tegelijk willen we vermijden dat de controles op de wooncode tot uithuiszettingen leiden. Om een uithuiszetting te voorkomen, moet de stad de nodige begeleiding voorzien voor de huurders en de dialoog met de verhuurder organiseren. De dienst woontoezicht draait op volle toeren: op die manier willen we de kwaliteit van de huisvesting nog doen toenemen.
11. We kennen elk Leuvens gezin dat minstens 2 jaar op de wachtlijst voor een sociale woning staat per maand een huurtoelage toe.
12. We willen huurwaarborgleningen vereenvoudigen. Zo kan een renteloze 'nul-lening' voor de financiering van 100 procent van de huurwaarborg met een terugbetalingsplan van 24 maanden of meer heel wat mensen helpen.
13. We richten een huurwaarborgfonds op voor huurders die de waarborg niet kunnen betalen en evenmin een renteloze lening kunnen afbetalen. We voorzien gratis stockage zodat mensen in armoede hun huisraad kunnen opbergen wanneer ze tijdelijk kleiner moeten wonen of zonder woning zitten.
14. We blijven energiearmoede (inclusief watergebruik) bestrijden. Hoge energiefacturen, en energieschulden willen we structureel aanpakken door in te zetten op het energiezuiniger maken van woning/toestellen en daartoe specifieke ondersteuning te bieden. Daarom willen we het team van energiesnoeiers uitbreiden. Bovendien willen we de publieke en sociale woningen nog sneller energiezuinig maken. Voorts willen we stedelijke energiepremies gericht aanwenden om verhuurders te stimuleren hun huurwoningen energiezuinig te maken.
15. We investeren in samenwerkingen die dak- en thuislozen helpen hun noden te vervullen en hun rechten uit te oefenen. We gaan actief naar de plaatsen van mensen in dak- en thuisloosheid en samen met een netwerk van geestelijke gezondheidszorg begeleiden we mensen in kwetsbare situaties naar een stabiele woonsituatie. We willen Housing First verder ontwikkelen in Leuven. Het is een innovatieve manier om te streven naar de sociale integratie van de kwetsbaarste daklozen.
16. We monitoren de woonmarkt om onderbouwde beleidsvoorstellen te kunnen formuleren en het OCMW te versterken waar nodig.
17. We hebben aandacht voor de meest kwetsbaren en daklozen. We stellen een multidisciplinair team samen in overleg met het middenveld om de doelgroep te begeleiden.
18. We blijven voorzien in voldoende bedden in de (winter)nachtopvang omdat een structurele oplossing niet altijd onmiddellijk mogelijk is, zoals dat ook nu reeds gebeurt samen met wijkgezondheidscentra, psychologische begeleiding en thuisondersteuningsdiensten.

1.2 Tewerkstelling

Werk is een belangrijk middel om mensen sociaal en financieel uit de armoede te halen. Het aantal gezinnen waar niemand werkt, moet drastisch dalen. Dat kan door mensen te begeleiden naar opleiding en naar de arbeidsmarkt, maar ook door het aanbod van aangepast werk te vergroten.

19. We ijveren ervoor dat de Vlaamse overheid sociale economiebedrijven beter ondersteunt.
20. We doen de sociale economie verder groeien onder impuls van investeringen door de stad en door de werkgevers in bijkomende arbeidsplaatsen. Hierbij leggen we de focus op maatschappelijke noden in de zorgsector en in de groene economie.
21. We investeren in bijkomende arbeidszorgplaatsen voor de werkzoekenden die (nog) niet voldoende sterk zijn om op relatief korte termijn via de sociale economie door te stromen naar de reguliere arbeidsmarkt. Deze arbeidszorgplaatsen integreren we zoveel mogelijk in de werking van duurzame lokale organisaties. We werken nauw samen met het wijkwerkbureau, waar werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een tijdelijke werkervaring kunnen opdoen in een laagdrempelige omgeving dicht bij huis. We blijven ijveren om duurzame arbeidskansen op maat van de werknemers te voorzien.
22. De stad geeft zowel in de sociale economie als bij haar eigen personeel het goede voorbeeld door de diversiteit van de samenleving te laten weerspiegelen in het personeelsbestand.

1.3 Inkomen

Elk Leuvens gezin heeft recht op een waardig inkomen. De sociale bescherming in België schiet echter te kort: de uitkeringen dringen de armoede onvoldoende terug.

23. We tillen het inkomen van elke Leuenaar tot boven de armoedegrens.
24. We blijven er bij de federale beleidsmakers op aandringen om de minimumuitkeringen stelselmatig op te voeren tot boven de armoedegrens.
25. We voorkomen dat mensen hun sociale rechten niet opnemen omdat ze het bestaan ervan niet kennen of omdat ze hun weg niet vinden door het administratieve bos. We schakelen een versnelling hoger op vlak van proactieve rechtentoekenning zodat mensen automatisch krijgen wat hen toekomt (bvb. ook de sociale tarieven voor de naschoolse opvang). Zo gebeurt bij iedere aanmelding bij het OCMW of de zorgdiensten een automatische screening van de rechten die iemand toekomen en wordt er samen bekeken hoe deze uitgeoefend kunnen worden.
26. We trekken de bijkomende uitkering die de stad aan mensen met een leefloon geeft op van 80 naar 100 euro. We vinden het jammer dat de stad dit werk van de federale overheid moet doen, maar als socialisten laten we niemand in de steek.
27. We ondersteunen mensen die het nodig hebben bij de afbouw van hun schulden en bij het vermijden van nieuwe schulden.

1.4 Onderwijs en kinderopvang

sp.a Leuven staat garant voor kwaliteitsvol onderwijs en zal daarom blijven investeren in een veelzijdig ondersteuningsbeleid voor de Leuvense scholen. Onze visie is duidelijk:

Elk Leuvens kind kan van betaalbare kinderopvang gebruik maken. Het aanbod van betaalbare, kwaliteitsvolle en flexibele kinderopvang wordt verder ontwikkeld. We stimuleren de kinderopvanginitiatieven om een goede sociale en culturele mix aan te houden. We gaan in het bijzonder voor extra aanbod voor baby's en peuters uit maatschappelijk kwetsbare gezinnen.

Ook het aanbod van gezins- en opvoedingsondersteuning ontwikkelen we verder met behulp van het groeiend netwerk van het Huis van het Kind.

28. We gaan resoluut voor kosteloos onderwijs voor elk kind in het Leuvens basisonderwijs. Elk kind krijgt elke dag gratis een gezonde warme maaltijd, geregeld gratis op schooluitstap en beschikt over gratis kwalitatief schoolmateriaal.
29. We versterken de ouderbetrokkenheid op school en blijven brugfiguren inschakelen die contact leggen met ouders aan de schoolpoort (cfr project basisschool De Mozaïek).
30. We werken de laaggeletterdheid en laaggecijferdheid bij jongeren in alle onderwijsvormen weg door de scholen en andere betrokken organisaties volop te ondersteunen.
31. We lanceren in overleg met het CLB een project waarbij een maatschappelijk assistent zitdagen heeft op basis- en secundaire scholen en/of aanwezig is op oudercontacten (met vertalers) of andere momenten waarop ouders bereikt worden.
32. We garanderen het recht op onderwijs van kinderen van mensen zonder papieren.
33. We helpen ouders die hun schoolfacturen niet kunnen betalen. Schoolfacturen mogen immers geen deel worden van de neerwaartse spiraal waar de schuldundustrie een gezin kan storten.
34. Om de digitale kloof te verkleinen, voorzien we een openbare computerruimte in elke wijk, waar mensen onder begeleiding leren omgaan met internet en digitale toepassingen. Ook versterken we het centrum voor basiseducatie en de Centra voor Volwassen Onderwijs om de opleiding voor volwassenen te versterken.

1.5 Gezondheid

We pakken de gezondheidsongelijkheid aan door een toegankelijke en betaalbare gezondheidszorg te realiseren in Leuven en omgeving. We ondersteunen de wijkgezondheidscentra en waar nodig faciliteren we de opstart van nieuwe centra zodat gratis eerstelijns geneeskunde een basisrecht wordt van elke Leuvenaar.

35. We brengen een samenwerking tot stand met de verschillende actoren uit de geestelijke gezondheidszorg om vanuit een gemeenschappelijke strategie en doelstellingen te werken aan concrete acties voor een betere geestelijke gezondheid van de Leuvenaars.
36. We stimuleren de oprichting van bijkomende centra voor geestelijke gezondheidszorg.
37. We bekijken de nood aan gratis sanitaire voorzieningen voor Leuvenaars die daar (tijdelijk) nood aan hebben.

1.6 Wegwijs en begeleiding

Overheidsdiensten en sociale organisaties met loketfuncties horen een heel brede dienstverlening aan te bieden. Zo vermijden we dat kwetsbare mensen van de ene gespecialiseerde dienst naar de andere moeten hollen.

Samen met alle betrokken actoren in de Leuvense samenleving stimuleren we mensen in armoede om hulp te zoeken en hen helpen gebruik te maken van hun rechten. Hierbij moeten OCMW, vakbond, ziekenfonds, sociale dienst van de stad meer zelf naar de mensen stappen en hen begeleiden bij het toekennen van hun rechten. Omdat armoedesituaties erg verschillend kunnen zijn, blijft een goed eerste lijncontact, de loketfunctie, cruciaal. Dit is arbeidsintensief, maar het is een zeer goede investering in de aanpak van deze problemen.

38. We versterken de sociale diensten bij de stad en het OCMW.
39. We organiseren in elke wijk een laagdrempelig infopunt waar iedereen terecht kan om wegwijs gemaakt te worden in het dienstaanbod, hulpverlening, vrije tijdsaanbod, enz.
40. We maken warme ontmoetingsplekken waar iedereen (alle leeftijden) welkom is en waar o.a. de stress van armoede (fysiek ziekmakend) vermindert. Hier zou men op zoek moeten gaan naar middenveldorganisaties die deze blinde vlekken kunnen opvullen.
41. We werven gezinscoaches aan, met prioritaire aandacht voor gezinnen met veelzijdige problematieken. Deze professionele coaches zijn het aanspreekpunt (de vertrouwenspersoon, begeleider) doorheen alle problemen of levensfasen, indien mogelijk i.s.m. vrijwillige buddy's gezinnen en alleenstaanden begeleiden om te ontsnappen uit de armoede. 1 coach zou bvb. per 10 gezinnen of individuen.
42. Elk Leuven's kind moet 1 keer per jaar gratis op kamp kunnen gaan.
43. We werken hier proactief zodat mensen die recht hebben op sociaal tarief bij de Lijn, de NMBS of taxi's dit recht effectief opnemen.
44. We willen het aanbod aan fietsrijlessen verder uitbouwen.

1.7 Participatie en samenwerking

Armoedebestrijding is een zaak van alle Leuvenaars. Sensibilisering, bewustmaking voor de armoedeproblematiek en het scheppen van een breed draagvlak voor concrete acties is daarom noodzakelijk. sp.a Leuven pleit voor nauwe samenwerking tussen overheidsdiensten, buurtwerk, scholen, jeugdwerk, integrale jeugdhulp, welzijnsorganisaties, verenigingen waar armen het woord nemen, integratiewerk, bedrijven, vakbonden, culturele instellingen, sportclubs, vervoersmaatschappijen, buurtcomités, burgers, enz..

Leuven is een partnerstad. Middenveldorganisaties kunnen veel taken opnemen mits voldoende structurele steun op financieel vlak maar evenzeer in autonomie van werken. In ruil voor subsidies

verwacht de stad terecht aantoonbare inzet om de beleidsdoelstellingen na te streven, maar deze voorwaarden mogen niet al te beperkend zijn in tijd, ruimte en methode. We vinden dat de stad moet durven experimenteren met vernieuwende projecten en samenwerkingsverbanden.

We zetten in op maximale participatie van alle Leuvenaars en nemen zoveel mogelijk drempels weg. We werken verder aan een open en inclusieve samenleving waar we iedereen kansen geven.

45. De kritische blik van het middenveld kan de kwaliteit van het beleid verhogen. We gaan daarom actief in dialoog met het middenveld en met nieuwe burger- en bewonersinitiatieven.
46. We raadplegen ervaringsdeskundigen bij de belangrijkste beleidsbeslissingen.
47. We organiseren participatie op permanente basis en geven de deelnemers frequenter feedback.
48. We faciliteren en stimuleren in het bijzonder de participatie van zelforganisaties voor mensen in armoede.
49. We nemen goede praktijken uit andere steden in binnen- en buitenland over, aangepast aan de Leuvense context.
50. Stad Leuven garandeert aan het Leuvens buurtwerk een structurele financiering om duurzame lokale samenwerkingsprojecten op te zetten ten dienste van kwetsbare mensen en hun omgeving. Zo kan het buurtwerk ook de participatie en inbreng van mensen in armoede in heel Leuven versterken. We willen de participatie van mensen in armoede aan het diverse Leuvense vrije tijdsaanbod stimuleren door financiële en andere drempels (zoals mobiliteit, sociale aanvaarding, taal,...) in sectoren zoals cultuur, jeugd, sport en toerisme weg te nemen. Door de toegankelijkheid van het aanbod te verhogen, geven we gelijke kansen voor ontspanning en maatschappelijke ontplooiing aan alle Leuvenaars.
51. We zetten verder in op de promotie van de UitPas, een kortingssysteem waarbij mensen in armoede op een niet stigmatiserende manier kunnen deelnemen aan vrijetijdsinitiatieven, gekoppeld aan toeleiding en groepsvorming.

We ondersteunen het buurtwerk om verbindingen met jeugdbewegingen en alle andere verenigingen en participatie van kwetsbare groepen